

Romesjöns fiskevårdsområdes förening
Gösta Lundén Ordförande. gosta@komrep-service.se
Rishammarvägen 30
442 93 Kungälv

Kungälv 2021-03-03

Naturskyddsföreningen i Kungälv
c/o Stig Johannesson stig.johannesson@outlook.com
Munkegårdegatan 355
442 41 Kungälv

vastragotaland@lansstyrelsen.se

kommun@kungalv.se

Allvarliga avvikelser av kontrollprogrammets mätvärden för lakvatten från jordframställningen, Sandlid , Kungälv, Sand & Trä.

Ref. dia.nr 551-35487-2015 och Mark och Miljööverdomstolen M 4293–17

Bakgrund

Enligt beslut 2016-04-14 (dia.nr 551-35487-2015) gavs tillstånd till täckt av berg och grus samt jordframställning på fastigheten Sandlid 1:1 och 1:2.

Enligt domstolsbeslut, 2018-10-25 MÖD.

2. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Miljöprövningsdelegationens vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslut den 14 april 2016, dnr 551-35487-2015, såvitt avser tillstånd till täkt av grus och berg samt avslår ansökan om tillstånd till täkt av grus och berg.

3. Mark- och miljööverdomstolen ändrar miljöprövningsdelegationens beslut på så sätt att villkor 2–5, 13–15, 17–18, D1 och villkoret om ekonomisk säkerhet upphävs samt att villkor 12 ändras så att ordet ”täktverksamheten” ändras till ”verksamheten”

4. Mark- och miljööverdomstolen ändrar villkor 19 i mark- och miljödomstolens dom på så sätt att ”kontroll av luftstötvågor och markvibrationer” tas bort.

Beslutet 2018-10-25 från Mark och Miljööverdomstolen M 4293–17, innebar att ett kontrollprogram skulle framtas med ett antal krav. Ett kontrollprogram för utsläpp till grundvatten och Väla bäck för jordframställningen är utfärdad 2019-04-17, se nedan.

Instruktion kontroll av utsläpp till grundvatten samt Väla bäck för Jordhanteringen

1 Syfte

Säkerställa samt kontrollera att jordhanteringen inte genererar utsläpp som överstiger tillåtna värden.

2 Omfattning

Gäller Jordhanteringen.

Gäller provplats 1, 2, 4 (provplats 3 samt 5 är borttagna). Se Bilaga

3 Ansvar

AB Sand & Trä

4 Rutin/instruktion (beskriv hur det går till)

AB Sand & Trä anlitar konsulten Ivar Alvarsson, EIA-Miljö för att se till att provtagning sker enligt schema.

Vid varje provtagningstillfälle tas det numera endast prover från provplats 1, 2 samt 4.

Provtagning sker enligt ett ordinarie provtagningsschema samt ett löpande provtagningsschema.

Det ordinarie provtagningsschemat är ett prov i april samt ett prov i oktober varje år.

Det löpande provtagningsschemat är ett prov som tas var sjunde månad. Senaste provet var oktober 2018, varvid nästa prov kommer att ske i maj 2019 osv

Provtagningsflaskor kommer från/beställs av ackrediterade Synlab i Linköping.

Efter att tagit samtliga prover tagits, sätts etikett på och proverna lämnas till Godiscity, Polargatan 10 i Brunnbo på tisdagar där sedan postbil plockar upp proverna för leverans till Synlab.

När provsvaren är klara skickar Synlab provsvaren till AB Sand & Trä, Konsulten samt Kungälv's Kommun.

11. Utgående vatten från sedimentationsdammarna får inte överskrida följande halter.

Suspenderande ämnen	50 mg/l
Totalkväve	1,25 mg/l
Totalfosfor	0,05 mg/l
Olja (mätt som oljeindex)	1 mg/l

De angivna värdena ska kontrolleras genom provtagning i utsläppspunkt direkt efter sedimentationsdammarna. Flöde ska mätas i samband med att prov tas ut. Provtagning ska ske minst fyra gånger per år jämnt fördelat över kalenderåret och enligt senaste svenska standard eller likvärdig provtagnings- och analysmetod. Villkoret ska anses uppfyllt även om ett av fyra prov för respektive parameter överstiger begränsningsvärdet.

Efter det att provtagning har skett under minst två år får tillsynsmyndigheten besluta om ändrad provtagningsfrekvens för ett eller flera av ovanstående ämnen, om resultaten visar att överskridanden inte befaras.

Nedan redovisas mätresultaten för 2019 och 2020

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1		Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:		
2	År 2020	20-03-17	20-06-16	20-07-07	20-08-10	20-09-07	20-10-26	20-11-10	20-11-24	20-12-08	Lotta för året totalt	Vår kommentar
3	Ämne, Godkända värden, Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	4 kompletta prov
4	Suspenderande ämnen 50 mg/l	<0,6 mg/l	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	-	<4,1 mg/l	<2 mg/l	<2 mg/l	OK	
5	Totalkväve 1,25 mg/l	0,75 mg/l	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	0,95 mg/l	0,72 mg/l	1,5 mg/l	1,00 mg/l	OK	överskrider gränsvärdet
6	Totalfosfor 0,05 mg/l	0,046 mg/l	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	0,037 mg/l	0,021 mg/l	0,048 mg/l	0,022 mg/l	OK	ligger väldigt nära gränsvärdet
7	Olja (mätt som oljeindex) 1 mg/l	<0,075 mg/l	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	0,075 mg/l	<0,075 mg/l	<0,075 mg/l	<0,075 mg/l	OK	
8	Flödesmätning i utloppsrioret	3800 l/h	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	0/Torrt	1560 l/h	360 l/h	3300 l/h	470 l/h	OK	högt flöde mars och nov
9												
10												
11												
12		Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:	Kontroll Datum:					Lotta	Vår kommentar
13	År 2019	2019-04-16	2019-05-21	2019-08-06	2019-10-01	2019-11-26					Kommentar	
14	Ämne, Godkända värden, Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1	Provplats 1						
15	Suspenderande ämnen 50 mg/l	-	0/Torrt	0/Torrt	<5 ml/l	<5 ml/l						
16	Totalkväve 1,25 mg/l	0,32 mg/l	0/Torrt	0/Torrt	2,8 mg/l	0,56 mg/l						överskrider gränsvärde
17	Totalfosfor 0,05 mg/l	0,011 mg/l	0/Torrt	0/Torrt	0,038 mg/l	0,023 mg/l						
18	Olja (mätt som oljeindex) 1 mg/l	-	0/Torrt	0/Torrt	<0,075 mg/l	<0,075 mg/l						
19	Flödesmätning i utloppsrioret	-	0/Torrt	0/Torrt	1460 l/h							
20												

Kraven är att inte överskrida angivna värde, dock får ett värde överstigas per kalender år.

Föreningarnas synpunkter.

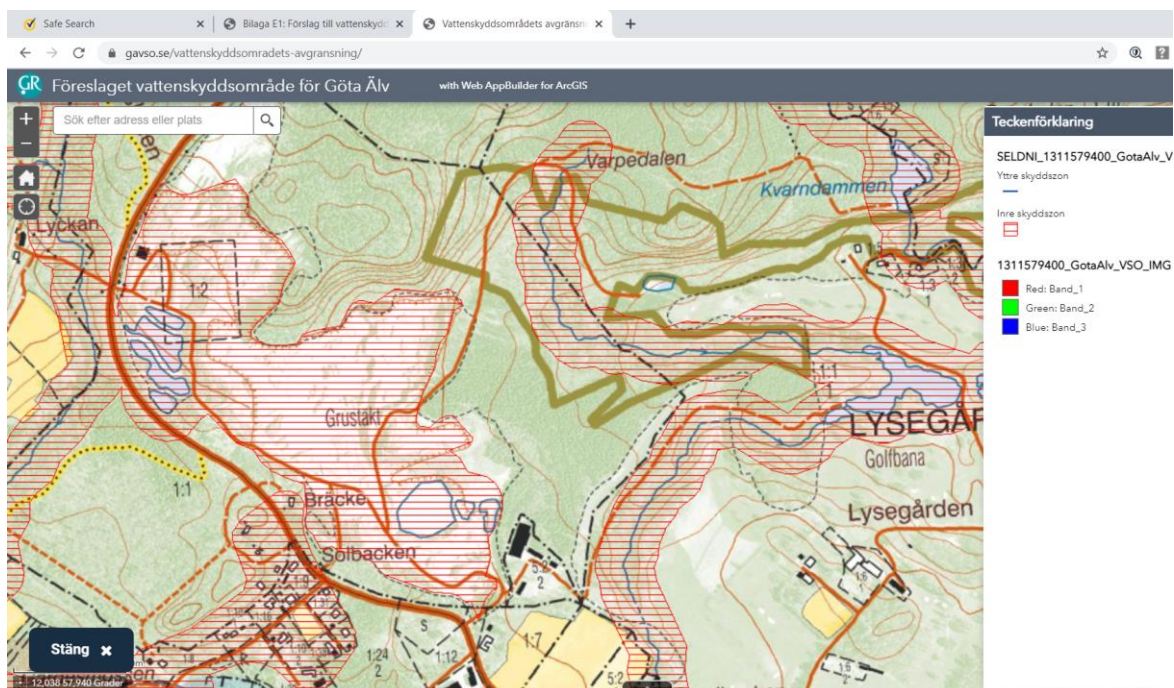
Avvikelser från kontrollprogrammet under mätperioden 2019 och 2020:

- 1) Prov är endast tagna från provplats 1, provplats 2 och 4 saknas!
- 2) Minst 4 mätningar per kalenderår, klarades inte 2019!
- 3) Provtagningarna skall vara jämnt fördelade under året, klarades inte 2019 eller 2020.
- 4) Det är extra allvarligt när totalkväve halten med max krav 1,25 är 2,8 och har ökat med 220% samtidigt som vattenflödet är högt!
- 5) Under 2020 ligger ett mätvärde över och ett nära gränsen.

Varför försöka ta prov när det är torrt? Provtagning behöver inte någon större insats eller planering utan borde kunna tas när det finns vatten.

Övriga risker för utsläpp av oönskade ämnen från jordframställningen

- Material som behövs för jordframställningen transporteras till området, såsom schaktmassor, park- och trädgårdsavfall som kan innehålla växtskyddsmedel.
- Verksamhetsområdet ligger över den regionalt viktiga grundvattentäkten Diseröd norra SE 643049–127507.
- Enligt MÖD (2018-10-25) skall hela verksamhetsområdet behandlas som om den ligger inom tillrinningsområdet för kommunens vattentäkt. Varför riskerna är stora oavsett var i området verksamheten förläggas.
- Verksamhetsområdet ligger inom det föreslagna inre vattenskyddsområdet för Göta älv, vilket är på remiss tom 2021-04-01.

Föreningarna yrkar.

I första hand

Stoppa verksamheten med hänsyn till att kraven från kontrollprogrammet inte uppfylls.

- Mätningarna är för få
- Många mätningarna saknar flera av ämnena, gäller för samtliga år och även 2020.
- Ingen mätning enligt kontrollprogrammet har S & T klarat av under 2019
- Uppmätt kvävehalt översteg kravet med 220%. Detta har gett stora utsläpp pga det höga och långvariga vattenflödet från verksamheten. Mätvärde skall inte kunna bortförklaras med mycket regn. Samtidigt som inget flöde från verksamheten vid mätningstillfället tar bort vid eventuellt gränsöverskridande som accepterar 1 av 4 prov.

I andra hand.

- Öka antalet provtagningar till 6 jämnt fördelade per kalenderår under minst 2 år. Detta förbättrar mätkvaliteten genom att öka möjligheten att få med våta som torra perioder.
- Provnings kompletteras med att tillsammans med övriga prov enligt kontrollprogrammet ta ett från brunnen för sedimentationsdammen närmast utloppet, tidigare har 2 mätställen utgått. Detta bör ge en säkrare mätning av vilka nivåer ämnena i utgående vattnet från verksamheten kan innehålla.
-

Med vänlig hälsning

Gösta Lundén
Ordf. Romesjöns Fiskevårdsområde

Stig Johannesson
Ordf. Naturskyddsföreningen i Kungälv